وزارت آموزش و پرورش		
نام دانش آموز:	اداره کل آموزش و پرورش مازندران	سوال امتحانی درس: فارسی۳
نام خانوادگی :	اداره آموزش و پرورش شهرستان بابل	نوبت : اول
نام آموزشگاه : غیردولتی پرتودانش		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰ / ۱۱
ساعت شروع : صبح		مدت امتحان : ۷۵ دقیقه
پایه : دوازدهم	رشته : مشترک	تعداد صفحات: ۴ صفحه

ردیف	سوالات	بارم
	بخش اول قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.	
	الف) پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد. (.....)	۰.۲۵
	ب) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست. (.....)	۰.۲۵
	پ) از گردش قرن‌ها پس افکند. (.....)	۰.۲۵
	ت) آن شب نیز من به نظارهٔ آسمان رفته بودم. (.....)	۰.۲۵
۲	در ابیات و عبارات زیر املای نادرست را مشخص کنید و در آن را بنویسید.	
	الف) گفت: « از بحر غرامت جامه‌ات بیرون کنم. » (.....)	۰.۲۵
	ب) بخروش چو شرزه شیر ارقند. (.....)	۰.۲۵
	پ) پس عشق از بهر این معنی فرظ راه آمد. (.....)	۰.۲۵
	ت) در صموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد. (.....)	۰.۲۵
۳	در هر یک از موراد زیر کدام واژهٔ داخل کمانک درست می‌باشد.	
	الف) که (حوضه ی- حوزه ی) حکمت را گرم و چزاغ علم را روشن نگه دارد.	۰.۲۵
	ب) واصفان (هلیه ی – حلیه ی) جمالش به تحیّر منسوب.	۰.۲۵
۴	در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟ شکل درست آن را بنویسید.	
	الف) هنوز تاق ضربی دروازه‌های آن باقی است.	۰.۲۵
	ب) در شهر سیرجان اتراق کردیم.	۰.۲۵
۵	با توجه به جمله‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	ای عزیز! پروانه، قوت از آتش عشق خورد، بی آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان آتش بیند؛ چون به آتش رسد خود را بر میان زند.	۱
	الف) نقش واژگان مشخص شده را بنویسید.	۰.۵
	ب) در جمله‌های بالا چه واژه‌ای حذف شده است. نوع حذف را نویسید.	

نمره	با عدد		نمره	با عدد	
ورقه	با حروف		تجدید نظر	با حروف	
نام دبیر و امضاء :	تاریخ:		نام دبیر و امضاء :	تاریخ:	

www-kanoon.ir

ردیف	سوالات	بارم
۶	در عبارت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی نشان دهید. « آسمان کویر، این نخلستان خاموش و پرمهتابی زیباست.»	۰.۵
۷	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « عبور یک فروند هواپیما از آسمان تقریباً صاف، روی دریای مدیترانه همیشه آدمی را غرق دریای تصوّرات تاریخی می‌کند. الف) یک صفت مضاف‌الیه و یک مضاف‌الیه مضاف‌الیه پیدا کنید و بنویسید. ب) یک وابستهٔ وابستهٔ پیشین پیدا کنید و نام آن را بنویسید. پ) نمودار گروه اسمی « آسمان تقریباً صاف » را رسم کنید.	۰.۵ ۰.۵ ۰.۵
۸	در بیت « در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت » جملهٔ هسته و جمله وابسته را نشان دهید.	۰.۵
۹	**بخش دوّم قلمرو ادبی (۵ نمره)** با توجه به عبارت به سوالات پاسخ دهید. « درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. » الف) سجع را پیدا کنید و نوع آن را بنویسید. ب) یک تشبیه بلیغ و یک شبکهٔ مراعات‌النظیر را پیدا کنید و بنویسید.	۰.۵ ۰.۵
۱۰	آرایهٔ ادبی مشترک ابیات زیر چیست؟ دلیل خود را بنویسید. مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچهٔ خاموش بلبل را به گفتار آورد محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰.۵
۱۱	در مصراع « ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز » استعاره کدام است؟ مفهوم آن را بنویسید.	۰.۵
۱۲	قالب شعرهای « دماوندیه » و « مست و هشیار » را بنویسید.	۰.۵
۱۳	در کدام بیت آرایهٔ حسن تعلیل وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) زین بی‌خردان سفله بستان / داد دل مردم خردمند ب) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند	۰.۵

www-kanoon-ir

ردیف	سوالات	بارم
۱۴	نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) فیه ما فیه (.....) ب) قصه شیرین فرهاد (.....) پ) بخارای من ایل من (.....) ت) روایت سنگرسازان ۲ (.....)	۱
۱۵	ابیات زیر را کامل کنید. ..... تا راه رو نباشی کی راهبر شوی ای مهربان تر از گل ..... بیداری ستاره	۰.۵ ۰.۵
	بخش سوم قلمرو فکری (۸ نمره)	
۱۶	در عبارت « گر کسی وصف او ز من پرسد / بی دل از بی نشان چه گوید باز » منظور از کلمات مشخص شده چه کسانی هستند ؟	۰.۵
۱۷	در بیت « گفت: « نزدیک است والی را سرای آنجا شویم » / گفت: « والی از کجا در خانه خمار نیست »» قسمت مشخص شده به چه نکته‌ای اشاره دارد؟	۰.۵
۱۸	در کدام بیت بیگانه ستیزی وجود دارد؟ الف) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است ب) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	۰.۵
۱۹	با توجه به بیت‌های زیر مفهوم مشترک آن را بنویسید. در ره عشق نشد کسب یقین محرم راز / هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد هر کسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من	۰.۵
۲۰	در کدام بیت مفهوم آزادی خواهی وجود دارد؟ الف) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته مپسند ب) ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه‌بخت فرزند	۰.۵
۲۱	این شعر سهراب « در کف‌ها کاسه زیبایی / بر لب‌ها تلخی دانایی / شهر تو جای دگر / ره می بر با پای دگر » با کدام گزینه مفهوم مشترک دارد؟ الف) مردی فقیه و فیلسوف بعد از حکیم اسرار بود، همه چشم ها به او بود ب) شهر را و گیر و دار شهر را رها کرد و چشم ها را منتظر گذاشت و به دهی آمد پ) هیاهوی گله خوابید مردم شامشان را که خوردند، به پشت بام‌ها رفتند نه که بخوابند، که تماشا کنند	۰.۵

www-kanoon-ir

ردیف	سوالات	بارم
۲۲	در عبارت « در عشق قدم نهادند کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود کند و ایثار عشق کند. » به کدام ویژگی عاشق اشاره دارد.	۰.۵
۲۳	مقصود نویسنده از عبارت « یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد. » چیست ؟	۰.۵
۲۴	بیت‌ها و مصراع‌های زیر را به نثر ساده و روان بازگردانی کنید.	
	الف) گفت: « باید حدّ زند هشیار مردم مست را» گفت: « هشیاری بیار اینجا کسی هشیار نیست»	۰.۵
	ب) نی حریف هر که از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید	۰.۵
	پ) از دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردمی صاحب قلم نداشت	۰.۵
	ت)تا درد و ورم فرو نشیند کافور برآن ضماد کردند	۰.۵
	ث)بیداری عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل ها افزون آید.	۰.۷۵
	ج) عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.	۰.۷۵
	چ) مزینان از هزاروصد سال پیش هنور بر همان مهر و نشان است که بود.	۰.۵
	موفق و پیروز باشید	۲۰

www-kanoon-ir

وزارت آموزش و پرورش		
نام دانش آموز:	اداره کل آموزش و پرورش مازندران	راهنمای تصحیح درس: فارسی 3
نام خانوادگی :	اداره آموزش و پرورش **شهرستان بابل**	نوبت : اول
نام آموزشگاه : غیردولتی پرتودانش		تاریخ امتحان : / 10 / 1402
ساعت شروع : صبح		مدت امتحان : دقیقه
پایه : دوازدهم	رشته :	تعداد صفحات: صفحه

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم

بخش قلمرو زبانی (7نمره)

ا) الف: آشکار ب: پوشیده پ: میراث ت: تماشا 1 2) الف: بهر ب: ارغند پ) فرض ت) سموم 1

3) الف: حوزه ب: حلیه 0/5 4) الف: طاق 0/5 5)الف: مفعول – متمم – نهاد – مسند 1 ب: پروانه- لفظی 0/5

6) آسمان کویر اضافی این نخلستان وصفی یا مثال دیگر 0/5 7) الف : تاریخی ص.م تصوّرات م.الیه م.الیه 0/5

ب: فروند ممیّز 0/5 پ: آسمان تقریباً صاف 0/5 8) مصراع اول هسته مصراع دوم وابسته 0/5

بخش دوم قلمرو ادبی (5)

9) الف : گرفته – نهاده متوازی 0/5 ب: بلیغ :کلاه شکوفه / قبای ورق مراعات :درخت ورق شاخ 0/5

10) اسلوب معادله دو مصراع استقلال معنایی و نحوی دارند -یکی از طرفین مصداقی برای تأیید طرف دیگر است. 0/5

11) جویبار جاری : معشوق 0/5 12) قصیده - قطعه 0/5 13) ب برای پشت ابر قرار گرفتن دماوند دلیل ادبی

پنهان شدن از چشم بشر گرفته 0/5 14) الف : مولوی ب: احمد عربلو پ: محمد بهمن بیگی ت: عیسی سلمانی 1

15) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی در بوسه های باران - در چشم کوهساران 1

16) او: خداوند بی نشان: معشوق 0/5 17) به فساد حاکمان شهر 0/5 18) ب 0/5

19) کسی حقیقت حال مرا در نیافت 0/5 20) الف 0/5 21) ب 0/5

22) به ایثار و فداکاری عاشق 0/5 23) به روم توجّه داشت واز آن می ترسید 0/5

24) همکاران صائب نظرند 4نمره